

Czech

Guide to the Equal Status Acts 2000–2008

Vaše ROVNOPRÁVNÉ POSTAVENÍ Právní výklad

Průvodce právními zákony o rovnoprávném postavení z let 2000-2008

Zákony o rovnoprávném postavení 2000-2008

Tato brožura vymezuje základní ustanovení ze Zákona o rovnoprávném postavení z roku 2000. Tento zákon byl novelizován Zákonem o rovnosti z roku 2004, Zákonem o právní nezpůsobilosti z roku 2005 a Zákonem o občanském právu z roku 2008 (různá ustanovení). Tyto zákony jsou souhrnně označovány pod jednotným termínem Zákony o rovnoprávném postavení 2000-2008.

Kopie právních předpisů jsou dostupné na následující adrese: Government Publications Sales Office, Molesworth Street, Dublin 2, (01) 647 6000 nebo na webových stránkách **www.oireachtas.ie**

Nadále jsou k dispozici na následujících webových stránkách: **www.equality.ie**

Zákon o rovnoprávném postavení z roku 2000 a Zákon o rovnosti z roku 2004 usilují o zavedení rasové směrnice¹.

Zákon o rovnoprávném postavení z roku 2000, Zákon o rovnosti z roku 2004 a Zákon o občanském právu z roku 2008 (různá ustanovení) usiluje o zavedení směrnice o zboží a službách vztahující se k pohlaví².

¹ Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ

² Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení se ženami a muži ve vztahu k přístupu a dodávce zboží a služeb

Tyto směrnice zakazují diskriminaci na základě rasy, etnického původu či pohlaví a přebírají svrchované právo před irským zákonem.

Ustanovením ze Zákonů o rovnoprávném postavení 2000-2008 vztahující se k rase, Traveller Community (pozn. překladatele)³ a pohlaví je nutné porozumět a interpretovat je s ohledem na tyto Směrnice.

***Tato brožura je jen informační.
Toto není právní dokument.***

³ Traveller Community – lidé, kteří žijí kočovným způsobem života na území Irska.

Obsah

1.	Úvod	4
1.1	Rozsah	4
1.2	Prodejny s licencí na prodej alkoholu	4
1.3	Právní základy	5
1.4	Výjimky	7
1.5	Diskriminace	8
1.6	Sexuální obtěžování a obecné obtěžování	9
1.7	Pozitivní činnost	11
1.8	Ochrana před pronásledováním	11
1.9	Zástupná odpovědnost	11
1.10	Reklama	12
2.	Zboží a služby	13
2.1	Co je zakázané?	13
2.2	Co je služba?	13
2.3	Veřejné služby	14
2.4	Povolení rozdílného zacházení s osobami	14
3.	Ubytování	17
3.1	Co je zakázané?	17
3.2	Zákony povolují rozdílné zacházení za určitých okolností	17
4.	Vzdělávací zařízení	19
4.1	Co je zakázané?	19
4.2	Zákony povolují rozdílné zacházení za určitých okolností	19

5.	Diskriminující kluby	22
5.1	Co je diskriminující klub?	22
5.2	Co je povolené?	22
5.3	Výkon práva – Diskriminující kluby	23
6.	Obecné výjimky	25
6.1	Výjimka stanovená zákonem	25
6.2	Občané ostatních zemí	25
6.3	Riziko trestního chování a výtržnictví	26
6.4	Ostatní výjimky	26
7.	Podání stížnosti	27
7.1	Krok 1: Písemné oznámení	27
7.2	Krok 2: Podání stížnosti	28
7.3	Krok 3: U soudu pro rovnost (pozn. překladatele) ⁴	29
Příloha A		31
A. 1	Úřad pro rovnost (pozn. překladatele) ⁵	31
A. 2	Informace a pomoc	31
A. 3	Právní asistence	31
A. 4	Informace o rovnosti	32
Příloha B		33
B. 1	Užitečné kontakty	33

⁴ The Equality Tribunal – je nestranný soudní orgán, který řeší diskriminační stížnosti pod legislativou o rovnosti.

⁵ The Equality Authority

1. Úvod

Zákony o rovnoprávném postavení 2000-2008:

- Podporují rovnost;
- Zakazují určité způsoby diskriminace (až na některé výjimky) na základě devíti hlavních právních ustanovení;
- Zakazují sexuální obtěžování a obecné obtěžování;
- Zakazují pronásledování;
- Požadují vhodné ubytování pro osoby s handicapem;
- Povolují širokou škálu opatření pro pozitivní činnost.

1.1 Rozsah

Tyto zákony se vztahují na následující osoby, které :

- Nakupují a prodávají různorodé zboží;
- Využívají nebo poskytují různé služby;
- Využívají nebo nabízejí ubytování;
- Se účastní nebo jsou zodpovědní za vzdělávací zařízení.

Samostatná ustanovení se vztahují na diskriminační kluby.

1.2 Prodejny s licencí na prodej alkoholu

Stížnostmi, které se týkající diskriminace na provozovny s licencí na prodej alkoholu, se nyní zabývá okresní soud. Důležitá ustanovení jsou zahrnuta v Zákoně o alkoholu z roku 2003.

1.3 Právní základ

Zákony o rovnoprávném postavení 2000-2008 zakazují diskriminaci na základě následujících devíti právních ustanovení:

- **Na základě pohlaví:** muž, žena nebo transsexuální⁶ osoba;
- **Na základě rodinného stavu:** svobodný/á, vdaná/ženatý, ukončení společného soužití, rozvedený/á, vdovec či vdova;
- **Na základě stavu rodiny:** těhotná, rodič osoby mladší 18 let nebo osoby v opatrovnické péči nebo osoby s právní nezpůsobilostí;
- **Na základě sexuální orientace:** gay, lesbička, bisexuál nebo heterosexuál;
- **Na základě náboženství:** rozdílná víra, původ nebo ateista;
- **Na základě věku:** pro osoby starší 18 let s výjimkou ustanovení pro pojištění automobilu oprávněným řidičem mladším 18 let;

⁶ Evropský soud pro spravedlnost, *P v S and Cornwall County Council*, který řešil spor o diskriminaci proti transsexuální osobě dle diskriminace na základě pohlaví.

- **Traveller Community:** lidé, kteří jsou obecně nazýváni "Travellers" a jsou označováni jak svoji komunitou, tak ostatními lidmi jako osoby se sdílenou historií, kulturou a tradicemi a žijí nomádkým způsobem života na území Irska;
- **Osoby s handicapem:** tento termín obecně definuje osoby s fyzickou, intelektuální, studijní a emoční nezpůsobilostí a řadou dalších zdravotních okolností.

Handicap znamená:

- (a) Úplná nebo částečná tělesná či mentální dysfunkce, včetně absence části lidského těla;
- (b) Přítomnost organismů v lidském těle, které způsobují nebo by mohly způsobit chronickou chorobu či nemoc;
- (c) Špatná funkce, malformace, zmrzačení části lidského těla;
- (d) Stav nebo porucha, která způsobuje, že osoba má jiné schopnosti učení než osoba bez tohoto stavu nebo poruchy;
- (e) Stav, choroba či nemoc, která ovlivňuje myšlenkové procesy, vnímání reality, emoce nebo rozhodování nebo takový stav, choroba či nemoc, jež vyúsťuje v nepřiměřené chování.

Osoby s handicapem – vhodné ubytování

Následující osoby musejí udělat veškeré potřebné kroky k tomu, aby vše přizpůsobily potřebám osoby s handicapem:

- Osoba, která prodává zboží nebo poskytuje služby;
- Osoba, která prodává nebo pronajímá ubytovací prostory nebo poskytuje ubytovací služby;
- Vzdělávací instituce;

- Kluby. V tomto bodě je zahrnuto poskytování zvláštní péče nebo zařízení tam, kde by bylo nemožné nebo velmi složité mít prospěch z nabízeného zboží, služeb, ubytování atd.

Nicméně, není povinností poskytnout zvláštní zařízení nebo péči, pokud tyto náklady jsou vyšší než nominální náklady. Co obnáší nominální náklady, bude záviset na okolnostech, jako jsou rozsah a zdroje zúčastněného příslušného orgánu. Jestliže stát poskytne granty nebo prostředky, které napomohou poskytnutí odborné péče nebo zařízení atd., poskytovatelé služeb mohou tak nést věčné břemeno vztahující se k těmto grantům.

1.4 Výjimky

Zákony o rovnoprávném postavení stanovují určité formy diskriminačního chování, které jsou zákonem zakázány. Neposkytují ochranu pro všechny formy diskriminace, které se mohou objevit při poskytování zboží, zařízení nebo služeb nebo na základě devíti výše zmíněných právních ustanovení. V zákonech je několik podstatných výjimek. Nejobecnější výjimka je, že cokoli je nařízené zákonem Oireachtas (pozn. překladatele)⁷ nebo právem EU, je povoleno. Dále jsou zde výjimky na základě národnosti veřejných činitelů, pokud se jedná o určité občany jiných zemí (viz sekce 52 Zákon o rovnosti z r. 2004, který novelizuje sekci 14 ze Zákonů o rovnoprávném postavení). Tyto výjimky by měly být porozuměny s určitým omezením a neměly by příliš omezit obecný zákaz diskriminace.

⁷ Oireachtas (National Parliament) – zahrnující prezidenta a dvě komory

Existují specifické výjimky, které se vztahují na určité oblasti. Tyto výjimky jsou zahrnuty v textu níže uvedeném.

1.5 Diskriminace

Ne všechny formy diskriminace, které se mohou objevit, jsou zahrnuty v Zákonech o rovnoprávném postavení. Diskriminace má specifický význam v těchto Zákonech a jsou v nich obsaženy různé formy diskriminace včetně přímé diskriminace, nepřímé diskriminace, nespravedlivého obvinění a diskriminace na základě asociace s jinou osobou.

- **Přímá diskriminace** – je definována jako zacházení s osobou takovým způsobem, který je méně přívětivý, než je, bylo nebo by bylo zacházeno s jinou osobou ve srovnatelné situaci na základě jakéhokoli bodu v ustanoveních, jež:
 - je;
 - byl;
 - může se objevit v budoucnosti; nebo
 - je připisovaný nespravedlivě dotyčné osobě.
- **Nepřímá diskriminace** – se objeví v momentě, kdy méně přívětivé chování ovlivňuje a má určitý důsledek. Tato situace se například objeví, když osobám je odmítnuta služba a diskriminace není zcela zřetelná, ale je následkem opatření, provozování nebo požadavku, jež je shledán obtížným uspokojit.

Jestliže opatření, provoz nebo požadavek znevýhodní osoby, jejíž charakteristika je pokryta devíti zmíněnými právními ustanoveními v Zákonech potom se poskytovatel služby nepřímo dopustí diskriminace.

- **Diskriminace na základě asociace s jinou osobou** – se objeví, když je s osobou, která je asociovaná s jinou osobou (spadající do výše zmíněného diskriminačního právního ustanovení) zacházeno méně přívětivě z důsledku tohoto styku.

1.6 Sexuální obtěžování a jiné obtěžování

Sexuální obtěžování a obecné obtěžování během poskytování zboží, služeb, ubytování a vzdělávání je zakázáno.

Osoba (obtěžující) nesmí obtěžovat nebo sexuálně obtěžovat jinou osobu (oběť) za žádných z následujících okolností:

- (a) Oběť používá nebo hledá k využití zboží nebo služby poskytované obtěžující osobou;
- (b) Oběť využije nebo navrhne využít ubytování nebo služby s tím související od obtěžující osoby;
- (c) Oběť je studentem/studentkou nebo se ucházela o přijetí nebo se snaží využít jakýkoli služeb vzdělávací instituce, kde obtěžující osoba má pravomoc.

Co je obtěžování a sexuální obtěžování?

Obtěžování je jakákoli forma nežádoucího chování vztahující se, ke kterémukoli bodu z diskriminačního právního ustanovení.

Sexuální obtěžování je jakákoli forma nežádoucího ústního, neverbálního nebo fyzického chování se sexuálním podtextem a záměrem.

V obou případech se jedná o chování, které má za účel nebo účinek dotknout se lidské důstojnosti a vytváří zastrašující, nepřátelskou, zahanbující a ponižující atmosféru pro danou osobu. V obou případech nežádoucí chování může zahrnovat činy, požadavky, mluvená slova, gesta a předvedení, písemné zobrazení a jeho distribuce, emaily, textové zprávy, obrázky/fotky a jiné materiály.

Pokud osoba odmítne nebo se podvolí sexuálnímu nebo jinému obtěžování, nesmí to být použito jinou osobou pro jakákoli její/jeho rozhodnutí.

Kdo je zodpovědná osoba?

Osoba, která je zodpovědná za provoz jakéhokoli místa v prostorách vzdělávací instituce nebo, kde zboží, zařízení nebo služby jsou nabízeny veřejnosti nebo osoba, která poskytuje ubytování, je definována jako "zodpovědná osoba". "Zodpovědná osoba" musí zajistit, aby jakákoli osoba, která má právo se pohybovat v daných prostorách, nebyla sexuálně obtěžovaná nebo jinak obtěžovaná. "Zodpovědná osoba" podléhá zodpovědnosti za sexuální obtěžování nebo jiné obtěžování, pokud nepodnikne příslušné preventivní kroky, aby zabránila takovému činu.

1.7 Pozitivní činnost

Zákony dovolují zvláštní zacházení nebo zaujmutí pozitivních opatření, které jsou s dobrým úmyslem míněny následovně:

- (a) Podpořit rovnoprávné příležitosti pro znevýhodněné osoby;
- (b) Starat se o osoby se zvláštními potřebami nebo o kategorii lidí, kteří vzhledem k jejich stavu mohou vyžadovat zařízení, opatření, služby nebo asistenci.

1.8 Ochrana před pronásledováním

Pronásledování je zakázáno

K pronásledování dojde v těch situacích, kdy protiprávní zacházení poskytovatelem zboží a služeb, poskytovatelem ubytování nebo vzdělávacího zařízení či klubu, je učiněno jako reakce na:

- Stížnost, která byla podána k soudnímu dvoru Equality Tribunal;
- Osobu, která byla svědkem v jakémkoli procesu pod Zákony rovnoprávného postavení 2000-2008;
- Osobu, která odmítla zákonnými prostředky jednání, které je nezákonné dle zákonů.

1.9 Zástupná zodpovědnost

Zaměstnavatelé jsou odpovědní za diskriminační jednání zaměstnance během zaměstnaneckého poměru, pokud neprokáží, že zaujaly praktické preventivní kroky, aby předešly takovému jednání.

1.10 Reklama

Osoba nesmí publikovat či zobrazit nebo zapříčinit, aby byla publikována či zobrazena taková reklama, která naznačuje záměr diskriminovat, obtěžovat, sexuálně obtěžovat nebo by mohla být pochopena, že má takový záměr.

2. Zboží a služby

2.1. Co je zakázané?

Lidé nemohou diskriminovat (až na výjimky):

- Když poskytují zboží a služby veřejnosti (nebo určité skupině veřejnosti);
- Nehledě na to, jsou-li zboží a služby zdarma, prodávány, pronajímány nebo směněny;
- Přístup ke službám a jejich využití.

2.2 Co je služba?

Služba je zařízení nebo samotná služba (jakéhokoli charakteru) zahrnující služby a příslušenství pro:

- bankovníctví, pojišťovnictví, granty, půjčky, úvěry nebo financování;
- zábavní představení, rekreace, občerstvení;
- kulturní aktivity;
- dopravu a cestování;
- služby a příslušenství poskytované kluby (které jsou k dispozici veřejnosti nebo určité skupině veřejnosti);
- profesionální obchod nebo služby.

Tento list není úplný. Zákony zahrnují širší pojetí služeb.

2.3 Veřejné služby

Do této skupiny se zahrnují (až na výjimky) služby poskytované státem (Health Boards, místní úřady atd.). Nejdůležitější výjimka je, že cokoli je stanovené stanovami nebo zákonem EU je platné. Tato výjimka by nezahrnovala vlastní volbu nebo vlastní úsudek o tom, jak je služba poskytována. Jsou zde zvláštní výjimky na základě národnosti a vztah veřejných úřadů a jeho zacházení s cizím státním příslušníkem. Služby poskytované státem (HSE (pozn. překladatele)⁸, místní úřady atd.) jsou zahrnuty (až na výjimky).

2.4 Povolení rozdílného zacházení s osobami

Zákony povolují, aby se za určitých okolností zacházelo s osobami rozdílně.

(i) *Výjimky na základě pohlaví*

Zákony povolují, aby s osobami bylo zacházeno rozdílně na základě pohlaví, pokud se jedná o:

(a) Kosmetické služby

Zahrnující kosmeticko-estetické nebo jiné služby, kde dochází k fyzickému kontaktu (například kadeřnictví).

(b) Soukromí/rozpáčitost

Tam kde se mohou očekávat rozpaky nebo narušení soukromí kvůli přítomnosti jiné osoby opačného pohlaví.

⁸ The Health Service Executive – organizace, která provozuje veřejné zdravotnické služby na území Irska

(ii) Výjimka na základě náboženství

Zákony povolují, aby se s osobami zacházelo rozdílně na základě jejich náboženství ve vztahu k:

(a) Náboženským zbožím a službám

Kde zboží a služby jsou poskytovány pro náboženské účely.

(iii) Výjimka na základě věku

Zákony povolují, aby se s osobami zacházelo rozdílně na základě věku, pokud se jedná o:

(a) Adopci/pěstounskou péči

V takových případech, kdy s ohledem na potřeby dítěte, věková hranice je požadována pro osobu, aby mohla být adoptivním nebo pěstounským rodičem.

(iv) Výjimky na základě pohlaví, věku, postižení a/nebo rasy nebo národnosti**(a) Sportovní události**

Zákony povolují, aby bylo s osobami zacházeno rozdílně na základě jejich pohlaví, věku, postižení a národnosti pokud se jedná o poskytování nebo zařizování sportovních služeb a zařízení nebo dění, ale jen za těch podmínek, kdy takovéto rozdílné zacházení je relevantní a opodstatněné.

(b) Divadelní a zábavní představení

Zákony povolují, aby bylo s osobami zacházeno rozdílně na základě jejich pohlaví, věku, postižení nebo rasy pokud se jedná o divadelní představení nebo jiné zábavní představení, ale jen tehdy, pokud je to přiměřeně opodstatněné kvůli autentičnosti, estetice, tradici a zvykům.

(v) *Výjimky na základě všech právních ustanovení*

Zákony povolují, aby bylo s osobami zacházeno rozdílně, pokud se jedná o:

(a) Pojištění

Toto zahrnuje důchodové a invalidní pojištění, pojistné smlouvy a ostatní záležitosti vztahující se k ohodnocení rizik, ale jen za těch podmínek, pokud je rozdílné zacházení podloženo pojistně matematickými nebo statistickými daty nebo jinými relevantními pojistnými riziky nebo obchodními faktory a všechny tyto výše zmíněné faktory jsou přiměřeně opodstatněné vzhledem k daným datům nebo faktorům.

(b) Závěť/dary

Toto zahrnuje darování majetku nebo převod majetku na základě závěti.

(c) Podpora zvláštního zájmu

Zahrnuje situace, kdy služby jsou poskytovány hlavně za účelem podpory dobrého úmyslu a chování v dobré víře, zvláštní zájem osob pro určitou skupinu, ale jen do takové míry, kdy rozdílné zacházení je přiměřeně nezbytné.

(d) Zvláštní požadavky

Jen v takových případech, kdy zboží a služby jsou poskytovány a vyhovují určitým osobám.

3 Ubytování

3.1 Co je zakázané?

Obecně platí, že není možné diskriminovat žádnou skupinu, pokud se jedná o:

- převod majetku;
- ukončení nájemní smlouvy;
- poskytování ubytování nebo ubytovacích služeb nebo vybavení;
- ukončení ubytování.

Prostory nebo ubytování musí být veřejnosti nebo určité skupině osob stále k dispozici.

3.2 Zákony povolují rozdílné zacházení s osobami za určitých okolností

(i) Výjimky na základě všech právních ustanovení

Zákony povolují, aby s osobami na základě všech právních ustanovení bylo zacházeno rozdílně, pokud se jedná o:

(a) Závěti/Dary

V případech, kdy majetek je darován nebo převeden na základě závěti.

(b) Příbytek osoby, která poskytuje ubytování

Zahrnuje případy, kdy ubytovací prostory poskytované osobou jsou částečně (jiné než oddělené nebo samostatné jednotky) příbytkem a domovem dané osoby, kdy poskytování ubytování ovlivňuje soukromý a rodinný život dané osoby nebo jakékoli jiné osoby, která bydlí v daném příbytku.

(c) Osoby ze specifické skupiny, které využívají dané prostory

Toto zahrnuje případy, kdy prostory/ubytování jsou rezervovány pro:

- náboženské účely;
- uprchlický tábor;
- pečovatelský dům;
- domov důchodců;
- ústav sociální péče pro postižené osoby;
- ubytovny pro bezdomovce nebo pro podobné účely.

(ii) Výjimka na základě pohlaví

Zákony umožňují, aby s osobami bylo zacházeno rozdílně na základě jejich pohlaví, pokud se jedná o:

(a) Soukromí/rozpačitost

Zahrnuje situace, kdy se mohou očekávat rozpaky nebo narušení soukromí.

(iii) Výjimky pokud se jedná o specifické skupiny

Zákony umožňují bytovým úřadům, aby rozdílně posuzovaly poskytnutí ubytování na těchto základech:

- velikost rodiny;
- stav rodiny;
- rodinný stav;
- postižení;
- věk;
- člen "Traveller Community".

Ministr může přistupovat rozdílně k daným osobám na základě výše zmíněných kritérií, dále pak na základě národnosti a pohlaví.

4. **Vzdělávací zařízení**

Vzdělávací zařízení zahrnují předškolní služby, základní školy a školy s navazujícím vzděláním po základním stupni, další nebo navazující vzdělání a vzdělání pro dospělé osoby a univerzity a jakékoli další vzdělání vyššího stupně. Zrovna tak zahrnují soukromé a státní vzdělávací zařízení.

4.1 **Co je zakázané?**

Vzdělávací zařízení nebude diskriminovat, pokud se jedná o:

- Přijetí nebo o podmínky pro přijetí;
- Přístup jakéhokoli studenta, který chce navštěvovat kurz, používat zařízení nebo využívat poskytovaných výhod;
- Jakékoli jiné podmínky a okolnosti vztahující se k účasti;
- Vyloučení studenta a jiné sankce.

4.2 **Zákony umožňují výjimečné zacházení s osobami za určitých okolností**

(i) Výjimka na základě pohlaví

Zákony povolují, aby s osobami bylo zacházeno jinak na základě pohlaví:

(a) V chlapeckých nebo dívčích školách

Základní školy a školy s navazujícím vzděláním po základním stupni mohou být jen pro dané pohlaví.

(ii) Výjimka na základě náboženství a pohlaví

Zákony umožňují, aby s osobami mohlo být zacházeno jinak na základě pohlaví a náboženství v případech:

(a) Náboženských kurzů

Instituce, které jsou zřízeny proto, aby poskytovaly kurzy pro duchovní vztahující se jen k určitému náboženství, mohou přijmout jen studenty jednoho pohlaví nebo náboženského vyznání.

(iii) *Ostatní výjimky***(a) Étos školy**

Zákony umožňují základním školám a veškerým školám navazujícím jako další stupeň vzdělání po základních školách, jejichž cílem je poskytovat vzdělání v prostředí, které podporuje určité náboženské hodnoty, přijmout přednostně osoby, které spadají do určité náboženské skupiny. Základní školy a školy s navazujícím stupněm vzdělání po základních školách, mohou odmítnout přijetí studenta, který není tohoto vyznání, pokud by to bylo nezbytné pro zachování étosu školy.

(b) Starší student

Zákony umožňují univerzitám nebo jakékoli instituci vyššího vzdělávacího stupně nebo zařízením pro vzdělání pro dospělé, dělat výjimky v přiřazení místa staršímu studentovi.

(c) Stipendium

Zákony povolují univerzitám nebo jakékoli instituci vyššího vzdělávacího stupně nebo zařízení pro vzdělání pro dospělé nabídnout pomoc pro určité skupiny lidí ve formě sponzorování, stipendií nebo jiných ocenění, ale jen za těch podmínek pokud jsou zvážena z hlediska historie a tradic.

(d) Výměna studentů

Zákony umožňují univerzitám nebo jakýmkoli institucím vyššího vzdělávacího stupně nebo zařízením pro vzdělání pro dospělé, aby přidělily místa pro studenty na výměnné kurzy.

(e) Granty, poplatky, přidělení míst

Zákony umožňují institucím, které poskytují vzdělání pro dospělé, navazující nebo další vzdělání nebo univerzitám či institucím vyššího vzdělávacího stupně, aby zacházely s občany státu EU jinak než s těmi osobami, které nejsou občany, pokud se jedná o poplatky za přijetí nebo návštěvu kurzů nebo alokaci míst v kurzu. Zákony povolují ministru školství⁹, aby poskytnul granty jen občanům členských států EU nebo, aby s občanem mimo EU bylo zacházeno jinak, pokud se jedná o udělování grantů.

(f) Sportovní zařízení a události

Zákony povolují vzdělávacím institucím, aby zacházely jinak s osobami na základě jejich pohlaví, věku nebo postižení, pokud se jedná o poskytování nebo organizování sportovních událostí nebo zařízení, ale jen do takové míry, kdy je to nezbytně nutné vzhledem k charakteru zařízení nebo události.

(g) Postižené osoby – jednotná domněnka

Zákony umožňují, aby vzdělávací instituce zacházely s postiženými studenty jinak (bez ohledu na vhodné přizpůsobení, které je podmíněno výjimce o nominálních nákladech), jen v těch případech pokud postižení znemožňuje vzdělávání ostatních studentů nebo na něj má škodlivý dopad.

⁹ Minister for Education and Skills

5. Diskriminující kluby

Zvláštní ustanovení se vztahuje ke klubům, které zažádaly nebo vlastní potvrzení o registraci podle Zákona o registraci klubů 1904 až 1999. Tato registrace opravňuje kluby prodávat alkohol jejich členům a návštěvníkům. Na rozdíl o ustanovení o zboží a službách, Zákony o rovnoprávném postavení 2000-2008 zde přímo nezakazují diskriminaci.

5.1 Co je diskriminující klub?

Obecně bude klub považován za diskriminující za následujících situací:

- (a) Klub diskriminuje, pokud se řídí takovým řádem, firemní politikou a postupem, který diskriminuje jakéhokoli člena či uchazeče.
- (b) Klub bude považován za diskriminující, pokud kdokoli z managementu při řízení diskriminuje jakéhokoli člena či uchazeče. Toto zahrnuje přijetí do klubu, podmínky členství, ukončení členství a vhodné přizpůsobení se potřebám postižených osob (mimo výjimky o nominálních nákladech).

5.2 Co je povolené?

Klub není považován za diskriminující za následujících situací:

- (a) Základní účel klubu je zajišťovat potřeby osob určitého pohlaví, rodinného stavu, stavu rodiny, sexuální orientace, náboženské víry nebo ateisty, věku, postižení, národnosti, etnického nebo národnostního původu nebo členů "Traveller Community".

- (b) Výhody a privilegia jsou vymezeny jen pro určité věkové skupiny a pohlaví z důvodu toho, že není prakticky možné, aby současně osoby mimo tyto skupiny využívaly těchto výhod a privilegií. Kluby musí udělat taková opatření, aby nabídly stejné nebo přijatelně odpovídající výhody a privilegia členům mimo tyto skupiny/kategorie.
- (c) Nabízejí různé druhy členství, přístup, jejichž koncept není postaven na diskriminaci.
- (d) Usilují o odstranění diskriminace tím, že nabízejí zvláštní cenu a dohody pro osoby určitého pohlaví, například vymezení určitých míst v představenstvu managementu klubu nebo zaujímají jiné kroky s účelem dosažení rovnocenné spoluúčasti ve vedení klubu pro osoby, které jsou členy určité skupiny.
- (e) Pokud se jedná o sportovní zařízení a události, tak s osobami určitého pohlaví, věku, postižení, národnosti a národnostního původu zacházejí přiměřeně rozdílně.

5.3 Výkon práva – diskriminující kluby

Jakákoli osoba, včetně Úřadu pro rovnost (the Equality Authority), se může obrátit na okresní soud, aby podala oznámení, že klub se dopouští diskriminace. Pokud je shledáno, že klub se dopouští diskriminace a toto je první nařízení, okresní soud může nařídit pozastavení certifikátu pro prodej alkoholu po dobu 30 dnů. Výsledek takového rozhodnutí je, že klub nemůže prodávat alkoholické nápoje po dobu 30 dnů. Po dobu této lhůty žádné potvrzení o registraci nebude uděleno, jelikož je možné, že druhé nebo jakékoli následné rozhodnutí o klubu a jeho diskriminaci bude učiněno.

Toto nařízení by nemělo znevýhodnit zaměstnance klubu. Zákon stanovuje, že je zde možnost se odvolat k obvodnímu soudu a klub může požádat okresní soud o vyjádření, zdali stále platí nařízení o tom, že klub je považován za diskriminující. Takovéto jednání s okresním soudem může zahrnovat náklady.

6. Obecné výjimky

V zákoně je několik důležitých výjimek.

Těmto výjimkám je třeba porozumět s určitou opatrností a nemělo by se dopustit, aby příliš omezily obecný zákaz diskriminace.

6.1 Výjimka stanovená zákonem

Obecná výjimka uvádí, že nic v zákonech nemůže zabránit, aby se podnikly kroky podle následujících:

- (a) Zákonného ustanovení a soudního příkazu;
- (b) Jakéhokoli nařízení a opatření přijaté od EU; nebo
- (c) Jakékoli mezinárodní smlouvy, které zavazují stát.

Obsahem jsou jen takové právní postupy, které jsou povinné. Anti-diskriminační opatření se uplatňují v takových případech, kdy opatření zanechávají volný úsudek.

6.2 Občané jiných zemí

Veřejné úřady mohou na základě národnosti zacházet jinak s osobami, které jsou mimo daný stát nebo se v něm ilegálně zdržují (dle Imigračního zákona 2004) nebo v souladu s jakýmkoli ustanovením či podmínkou dle právní úpravy vyplývající ze vstupu či pobytu dané osoby v daném státě.

6.3 Riziko kriminálního nebo výtržnického chování

Poskytovatel/(ka) zboží a služeb, nebo osoba, která poskytuje ubytování nebo služby s tím spojené, může odmítnout poskytnout službu nebo ubytování na základě svých znalostí a zkušeností s danou osobou, když je přesvědčen (a), že poskytnutí služby či ubytování danému zákazníkovi představuje značné riziko spojené s kriminálním a výtržnickým chováním, nebo škodu na majetku v oblasti, kde se poskytuje služba či ubytování.

6.4 Ostatní výjimky

- (a) Zacházení s osobou jiným způsobem nepředstavuje diskriminaci v takových případech, kdy je osoba pod odborným vědeckým vyšetřením a dohledem pro to, aby se stanovila diagnosa její/jeho nemoci nebo pro účely lékařské léčby.
- (b) Zacházení s osobou jiným způsobem nepředstavuje diskriminaci pokud:
 - Je nezpůsobilá uzavřít smlouvu, která je vykonatelná;
 - Je nezpůsobilá dát informovaný souhlas.

7. Podání stížnosti

Soud pro rovnost, okresní a obvodní soud mají svoji úlohu dle Zákonů o rovnoprávném postavení 2000-2008 ve vztahu ke stížnostem. Stížnostmi, které jsou podané na diskriminující kluby, se zabývá okresní soud. Jakékoli jiné stížnosti ze Zákona o rovnoprávném postavení 2000-2008 řeší soud pro rovnost, který je kvazisoudním orgánem založeným s cílem prošetřit, vyjednávat, vyslyšet a rozhodnout o stížnostech dle Zákonů o rovnoprávném postavení.

7.1 Písemné oznámení

Každý, kdo chce podat stížnost o diskriminaci, musí písemně upozornit osobu, proti níž je stížnost podaná a to od doby poslední diskriminace až do dvou měsíců od ní. K tomuto písemnému oznámení je zapotřebí vyplnit formulář ES. 1 (a přiložit formulář ES. 2 pro odpověď), (formuláře jsou k dostání u soudního dvora the Equality Tribunal, 3 Clonmel Street, Dublin 2, tel. číslo: (01) 477 4100 nebo ke stažení na webových stránkách **www.equalitytribunal.ie**). Oznámení musí obsahovat podstatu stížnosti a úmysl žádat náhradu. Stěžující osoba, která si přeje obdržet informace, musí tento fakt uvést v písemném oznámení. Pokud informace v požadovaném písemném oznámení budou neúplné, pak je na představeném soudního dvora pro rovnost, aby logicky odvodil chybějící informace. Pokud toto oznámení nebude zasláno, se stížností se nikdo zabývat nebude.

Doporučuje se vyžádat si potvrzení od pošty o tom, že stížnost byla zaslána a zároveň si ponechat kopii psaného oznámení.

Lidé s intelektuálními a psychologickými potíži

Rodič, opatrovník nebo jiná osoba, která jedná v zastoupení rodiče, může být stěžovatelem, pokud je osoba nezpůsobilá tak učinit z intelektuálních či psychologických důvodů.

7.2 Podání stížnosti

Jestliže stěžující osoba neobdrží odpověď po dobu 1 měsíce nebo pokud je odpověď neuspokojivá, stěžovatel by na to měl upozornit soud pro rovnost (the Equality Tribunal) během šesti měsíců od diskriminace. Tato stížnost může být podána tím způsobem, že osoba vyplní formulář ES. 3 (k dostání od soudního dvora the Equality Tribunal, 3 Clonmel Street, Dublin 2, telefon: (01) 477 4100 nebo ke stažení na webových stránkách **www.equalitytribunal.ie**). Vyplněný formulář se může podat na soudní dvůr pro rovnost.

Představený soudního dvora pro rovnost může z přijatelných příčin:

- (a) Prodloužit dobu písemného oznámení ze dvou na čtyři měsíce;
- (b) Prodloužit 6 měsíční limit na 12 měsíční;
(za výjimečných okolností, představený soudního dvora může odmítnout některé či všechny z požadavků písemného oznámení).

7.3. U soudu pro rovnost

Mediace

Představený soudu pro rovnost může se souhlasem obou stran, v jakékoli fázi jmenovat úřední osobu pro mediaci. Pokud mediace dosáhne dohody mezi oběma stranami, potom tyto dohodnuté podmínky jsou právně platné.

Vyšetřování

K vyšetřování procesu dojde, jestliže proces není podstoupen mediaci nebo mediace je neúspěšná. Představený soudu pro rovnost jmenuje úřední osobu pro rovnoprávní postavení, aby vyšetřil (a), vyslechl (a) a rozhodl (a) o stížnosti. Vyšetřování jsou vedena důvěrně. Úřední osoba pro rovnoprávní postavení vydá rozhodnutí, které je právně platné.

Zastupování a náklady

Stěžující osoba může jednat sama za sebe nebo může být zastoupena právníkem, odbory, veřejnou skupinou nebo jiným zástupcem. Obecně se náklady nedávají k úhradě. Náklady spojené s cestováním a ostatní výdaje (vyjma výdajů na zastupitele), mohou být požadovány, pokud osoba zdržuje či zabraňuje vyšetřování nebo odvolání.

Odškodné

Jestliže rozsudek je ve prospěch žalující osoby, pak může být uděleno finanční vyrovnání až do výše € 6,350. Úřední osoba pro rovnoprávní postavení může také nařídit specifický způsob jednání.

Zrušení stížnosti

Představený soudu pro rovnost může zrušit stížnost, pokud se domnívá, že byla podána ve špatném úmyslu, kverulantom nebo je neopodstatněná, chybně pojatá, nebo se vztahuje k triviální záležitosti nebo se po roce prokáže, že žalující osoba již nechce pokračovat se žalobou.

Odvolání

Je možné se odvolat k obvodnímu soudu proti všem rozhodnutím soudu (včetně lhůty a zrušení stížnosti) do 45 dní od vydání rozhodnutí. Nejvýše se lze odvolat k Nejvyššímu soudu.

Výkon práva

Obvodní soud může opět uvést v platnost rozhodnutí, která byla vynesena představeným soudu pro rovnost nebo vzešla v platnosti mediační dohodou, ale daná osoba je nedodržela.

Příloha A

A.1 Úřad pro rovnost (The Equality Authority)

Dle Zákonů o rovnoprávném postavení 2000-2008, Úřad pro rovnost má obsáhlý mandát, aby:

- (i) Bojoval proti diskriminaci v oblastech stanovenými zákony;
- (ii) Podpořil rovné příležitosti pro všechny v oblastech stanovenými zákony;
- (iii) Poskytl veřejnosti informace o zákonech;
- (iv) Neustále přehodnocoval výkon zákonů a nabízel vhodné doporučení ministru pro“ Community, Equality and Gaeltacht Affairs“(pozn. překladatele)¹⁰ ;

A.2 Informace a podpora

Úřad pro rovnost poskytuje informace veřejnosti o Zákonech o rovnoprávném postavení 2000-2008. Je zde k dostání několik publikovaných edic, včetně průvodců k zákonům a kurzů na DVD. Veřejné informační centrum Úřadu pro rovnost podává různé informace a sídlí v Roscrea, Co. Tipperary.

A.3 Právní pomoc

Úřad pro rovnost může dle svého uvážení s ohledem na kritéria stanovená Radou úřadu pro rovnost (pozn. překladatele)¹¹ a pokud to má strategickou důležitost, zdarma poskytnout právní pomoc lidem, kteří chtějí podat stížnost. Jestliže Úřad pro rovnost nemůže udělit nebo je nezpůsobilý poskytnout právní pomoc, nezabraňuje to osobě, aby se obrátila s daným případem přímo na soud pro rovnost. Stěžující osoba může jednat sama za sebe nebo může být zastoupena právníkem, odbory nebo jiným zastupitelem.

¹⁰ The Department of Community, Equality and Gaeltacht Affairs – Ministerstvo, které se zabývá věcmi veřejnými, jako jsou místní rozvoj, rovnoprávnost, podpora irského jazyka atd.

¹¹ The Board of the Equality Authority

A.4 Informace o rovném postavení

Další informace, publikace a kurzy na DVD zahrnující legislativu jsou k dostání na:

Úřadu pro rovné postavení
(The Equality Authority)
Veřejné informační centrum
(Public Information Centre)
Birchgrove House
Roscrea, Co. Tipperary
Ireland

Úřad pro rovnoprávné postavení
(Pobočka v Dublinu)
2 Clonmel Street
Dublin 2
Ireland

Úřední hodiny:

Pondělí až čtvrtek
Pátek

9.15–17.30
9.15–17.15

Kontakt:

1890 245545
Telefon: + 353 0505 24126
Fax: + 353 0505 22388

1890 245 545
+ 353 01 417 3333
+ 353 01 417 3331

Text phone: + 353 01 417 3385
Email: info@equality.ie

Website:
www.equality.ie

Ostatní brožury v této sérii obsahují:

Průvodce k Zákonům o volném čase při adopci 1995–2005
Průvodce k Zákonům na ochranu mateřství 1994–2004
Průvodce k Zákonům o volném čase při péči o dítě 1998–2006
Průvodce k Zákonům o rovnoprávné postavení v zaměstnání 1998–2008
Průvodce k Zákonům o rovnoprávném postavení 2000–2008

Příloha B

B.1 Užitečné adresy

Equality Tribunal

3 Clonmel Street

Dublin 2

Telefon: 01 477 3333

Fax: 01 477 4141

LoCall: 1890 245 545

Website: **www.equalitytribunal.ie**

Email: info@equalitytribunal.ie

Department of Community, Equality & Gaeltacht Affairs

Equality Division

Bishops Square

Redmond's Hill

Dublin 2

Tel: 01 479 0200

LoCall: 1890 555 509

Úřad pro rovnost (The Equality Authority)

Informační centrum pro veřejnost
(Public Information Centre)
Birchgrove House,
Roscrea, Co. Tipperary,
Irsko

Tel: +353 0505 24126
Fax: +353 0505 22388

Textová správa: +353 01 417 3385
Webová stránka: www.equality.ie

Dublin Office,
2 Clonmel Street,
Dublin 2,
Irsko

+353 01 417 3333
+353 01 417 3331

Email: info@equality.ie

Kniha pravidel o
PRÁVECH V ZAMĚSTNÁNÍ

An **EMPLOYMENT RIGHTS** Rule Book

ISBN 978-1-908275-16-5

9 781908 275165